

Het gemeentelijk archeologische museum

Het museum is ondergebracht in het voormalige toevluchtshuis van Orival, een grote Louis XV woning met een gevel vol wilde wingerd. Het herbergt verschillende minder bekende

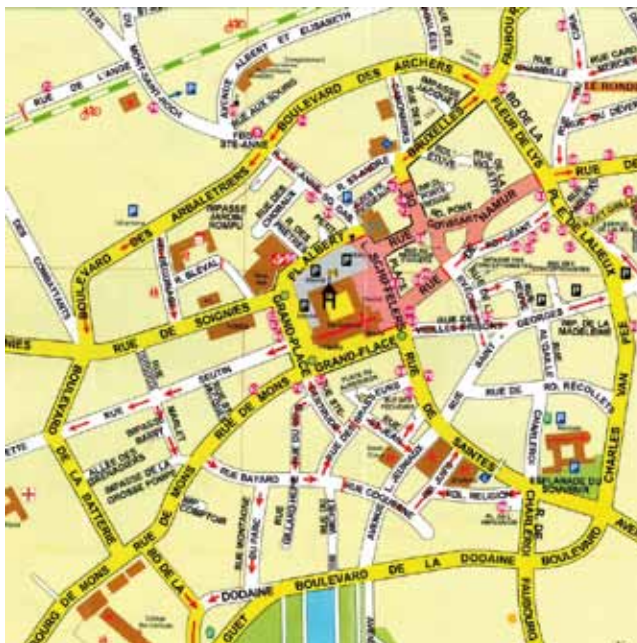
schaten: werken van Laurent Delvaux (XVIIIe eeuw), een Brussel wandtapijt (Coxie), meubelen en kunstvoorwerpen uit Nivelles en omgeving, muziekinstrumenten, vier prachtige beelden in Brabant kalksteen uit de XVe eeuw, tal van archeologische voorwerpen, gaande van het Paleolithicum tot de Merovingische tijd, enz...

«Le Parc de la Dodaine»

Dit park is een beschermd natuurgebied. Deze voormalige moerassen werden als wandelgebied aangelegd door Jean-Baptiste Dangoneau, burgemeester van Nivelles in de tijd van Napoléon.

Hij gaf daarmee werk aan de armen die te lijden hadden van de hongersnood (1817). Het park is in vier delen opgesplitst: de rechthoekige waterpartij omringd met eeuwenoude bomen, de Franse tuin, de grote vijver en het Koningin Astrid sportplein dat werd ingehuldigd in 1938. De werken begonnen in 1935 (uitgevoerd door werklozen) en het project was het eerste in zijn soort. Het park werd een beschermd natuurgebied op 28 april 1945. Sindsdien is er een Engelse tuin bijgekomen (1955), een multifunctionele sportzaal, een overdekt zwembad, een sportterrein en een waterpark.

PRAKTISCHE INLICHTINGEN:

Geleid bezoek van de Collegiale kerk of de oude stad of “Le Parc de la Dodaine” of het museum.

½ dag : onthaal koffie, 1 bezoek, maaltijd.

1 dag : onthaal koffie, bezoek Collegiale, maaltijd, bezoek naar keuze.

Maaltijd: voorgerecht, maaltijd, dessert - dranken niet inbegrepen.

Talen: Frans, Nederlands, Engels, Duits.

Aantal: Min. 25 personen - max. 150 personen in de Collegiale.

Verplichte reservatie: Een voorafbetaling van 30% van de globale som wordt verlangd, waar van de solde moet gestort worden 8 werkdagen voor het bezoek. Indien de annulatie niet een week voor het bezoek werd gemeld, zal er geen terug betaling geschieden.

Kontakt:

Tél. : +32(0) 67 21 54 13 - +32(0)67 84 08 64

Fax. : +32(0)67 21 57 13

www.tourisme-nivelles.be - info@tourisme-nivelles.be

Verantwoordelijke uitgever :

OTN - JP. Lennaertz - Afdelingsbeheerder
Rue de Saintes, 48 - 1400 Nivelles - België

OFFICE DU TOURISME

Forfait N°1

Vertel me alles over Nivelles ...

Nivelles ontstond in een kom in het landschap waar de Thines doorheen vloeit, rond een abdij die in 645 werd gesticht door Ida, de echtgenote van Pepin de Landen. Pepin was hofmeier van Koning Dagobert, een van de voorvaders van Karl de Grote. Hun dochter, de heilige Gertrude, werd de eerste abdis. Het dubbelkapittel, dat altijd onder het gezag is gebleven van een vrouw, werd een rijksabdij onder Karl de Grote. Ze werd vooral bevolkt door adellijke stiftsdames. De Franse Revolutie maakte een einde aan haar bestaan.

In de XIIIe eeuw was Nivelles een echt cultureel centrum (13 parochies, 3 huizen van barmhartigheid, 1 begijnhof) en een handelsstad (kant, batist, brouwerijen, leerlooierijen). In 1940, tijdens de eerste oorlogsdagen, werd Nivelles gebombardeerd door de Duitsers. De klokkentoren van de collegiale brandde af en de kerkschat werd zwaar beschadigd. Enkele straten maken het waard om een dagje in Nivelles door te brengen. Een wandeling door de stad toont heel wat bezienswaardigheden:

- de oude vestingtoren uit de XIIe eeuw (de zogenaamde Tour Simone),
- het klooster van de Recollets met zijn gotische kerk en zijn kloostergang,
- de toevluchtshuizen van Aywières, van de Jezuiten, van de Trinitariërs van Orival,
- de statige herenhuizen Riffart d'Ittre, Dept, Biourges enz...

De Collégiale Sainte Gertrude van Nivelles

Een ontdekkingsreis naar 1250 jaar architectuur, die begint bij de eerste Merovingische kerk uit 746. De kerk van Nivelles hoorde bij een abdij waarvan enkel de kloostergang uit de 13e eeuw rest. Het is ook een collegiale of kapittelkerk, wat betekent dat ze de zetel was van een kapittel van kanunniken. Ze trok bedevaarders aan, want het oostelijke complex (koor op een drie beukige crypte en vandaag de omloopgang) speciaal voor bedevaarders opgezet is verdwenen. Ze heeft een westbouw met een eigen koor, een apsis, traptorens, tribunekapellen en "gayolles" die als gevangencellen dienden. Boven vinden we de prachtige "keizerlijke" zaal die een burgerlijke functie had (recepties, gerechtshof).

De abdis was tegelijk burgemeester en rechter van Nivelles. Tot aan de Franse Revolutie werd de abdij bestuurd door een abdis. De collegiale is gebouwd in een Ottoonse stijl, de stijl die de grote keizerlijke bouwwerken

kenmerkte. Vroegromaans is het gedeelte uit de 11e eeuw, laatromans het uitzonderlijke voorgebouw uit het einde van de 12e eeuw. Het plan met de twee tegenover elkaar liggend koren is van Karolingische signatuur. Het voorgebouw telt acht koepels. Dat is uniek in België en wijst op het keizerlijke karakter van de kerk. De Romaanse kloostergang dateert uit de 13e eeuw. De collegiale werd gewijd in 1046 door bisschop Wazon, van Liège in bijzijn van de Duitse keizer Hendrik III. Het interieur bevat een praalwagen uit de 15e eeuw, renaissance koorstoelen, grafmonumenten van de 16e tot de 18e eeuw, een polychroom beeld van de Heilige Maagd uit de 15e eeuw, beelden en een preekstoel van Laurent Delvaux, muurschilderingen enz...

De Romaanse crypte (1100) is een van de grootste van het land. Het is een typische hallencrypte voor bedevaarders. In de ondergrond vonden archeologen de resten van kerkgebouwen van de 7e tot de 11e eeuw (Merovingisch, Karolingisch, Preromaans). Men ontdekte er ook de grafombe van Himeltrude, de eerste vrouw van Karl de Grote.

De resten van het gotische reliekschrijn uit 1272, dat op 14 mei 1940 gedeeltelijk werd vernield door de bombardementen, staan tentoon in de westbouw. Het was een gotisch juweeltje in verguld zilver.

Jean de Nivelles

Klokkenluider uit de XVe eeuw, het symbool van Nivelles. De oorspronkelijke klok werd geschonken door Karel de Stoute.

De Recolletenkerk

Twintig jaar na de dood van Saint-François d'Assise (1226) vestigden de franciscanen zich in Nivelles. In 1580 werd de stad geplunderd door de protestanten, maar Margareta van Oostenrijk liet de kerk herbouwen in late gotiek. De apsis is Brabants (met afgestompte hoeken). De drievuldigheidsvensers hebben een flamboyante opvulling. Men vindt er ook het reliekschrijn van Sainte-Marie d'Oignies. Van het klooster rest een zeer romantische kloostergang, de tweede van Nivelles.